

Saksdokumenter - sak PS 0362/21

Hørings svar til forslag til endring av forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter (DOK) § 9, ombruk av byggevarer

---

TRONDHEIM KOMMUNE

Saksframlegg

Høringssvar til forslag til endring av forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter (DOK) § 9, ombruk av byggevarer

Arkivsak 21/28920

Kommunedirektørens forslag til vedtak:

Formannskapet avgir på vegne av Trondheim kommune følgende høringssvar til Direktoratet for byggkvalitet når det gjelder Ombruk av byggevarer (<https://dibk.no/regelverk/horinger/hoyringar/ombruk-av-byggevarer/>):

Punkt 5.1.1

Trondheim kommune støtter vurderingen til Direktoratet for byggkvalitet. Dette vil trolig kun føre til at aktørene kan "kjøpe" seg fri fra ombruk ved at de gir bort materialer for å spare deponiavgift. Det vil dermed ikke bidra til en holdningsendring.

Punkt 5.1.2

Trondheim kommune er delvis enig i vurderingen til Direktoratet for byggkvalitet. Trondheim kommune støtter at materialer som ombrukes bør tilfredsstillende kravene til materialtekniske egenskaper for å sikre god byggkvalitet. Det er dermed ikke forsvarlig at alle ombrukte produkter unntas krav om testing og kontroll. Det nevnes ikke i avsnittet, men Teknisk forskrift og krav til miljøkartlegging vil ikke endres som følge av forslaget. De grunnleggende kravene til sikkerhet, helse og miljø vil gjelde fremdeles. Det vil bidra til å begrense bruken av visse produkter, uavhengig om det er krav til produkttesting eller ikke. Trondheim kommune mener det i større grad bør være rom for å vurdere bruken av produktet og nødvendigheten av testing. På denne måten vil kvalitet, helse, miljø og sikkerhet bli ivaretatt og kompetente tredjepartsorganer bli koblet på, men unngår unødvendig bruk av ressurser ved å utføre tester som ikke er hensiktsmessig.

Punkt 5.1.3

Trondheim kommune støtter vurderingen til Direktoratet for byggkvalitet. Trondheim kommune mener at unntak fra kravene til produktdokumentasjon vil forenkle prosessen med omsetning av ombrukbare materialer. Det vil øke intensivene for omsetteren. Trondheim kommune anser at reduserte krav til egenskaper som må dokumenteres gjør at tiltakshaveren kan konsentrere seg om å dokumentere egenskapene som er relevante for det enkelte prosjekt for å sikre god byggkvalitet. Det vil redusere terskelen for å ombruke byggevarer og materialer.

Trondheim kommune mener det bør tydeliggjøres hva som eventuelt behøver produktdokumentasjon og hvorfor. Det henvises til formuleringen: produktdokumentasjon ved omsetning av brukte byggevarer "så og si fjernes"?

Trondheim kommune mener det bør gis insentiver til å velge brukte produkter fremfor nytt. Nye byggevarer har fremdeles konkurransefortrinn når det kommer til pris. Unntak fra kravene til produktdokumentasjon vil bidra til å redusere kostnadene til brukte byggevarer. Det henvises til høringssvarnotatets formulering: «En slik løsning vil kunne oppfattes som en

forskjellsbehandling av nye og ombrukte produkter.» Formålet med høringsnotatet er å fremme bruken av brukte byggevarer og redusere forbruket av nye ressurser.

Punkt 5.1.4

Trondheim kommune støtter ikke dette alternativet, da endringen blir for liten sammenlignet med dagens regelverk. Reduksjonen i kravene blir for liten til at det vil få noen virkning. Direktoratet skriver selv at løsningen vil begrense tilgangen på ombrukte materialer, da det blir for mye dokumentasjonsarbeid for omsetningsleddene.

Saken gjelder

Saken omhandler forslag til endring av forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter til byggverk (DOK) § 9, som Direktoratet for byggkvalitet har sendt ut på høring. Formålet med endringen er å fremme bruken av brukte byggevarer.

Kommunen er adressert høringspart i høringsrunden. Frist for å avgi høringssvar er 9. november 2021.

Bakgrunn

Byggenæringen spiller en viktig rolle for at Norge skal nå ambisiøse klima- og miljømål. Byggenæringen er blant de enkeltnæringene som genererer størst andel av det samlede avfallet i Norge, og andelen har økt de siste årene. Gjennom livsløpet til en bygning skapes betydelige mengder avfall, fra produksjon av byggematerialer og fra bygging, vedlikehold, rehabilitering og riving av bygg.

I Norge er de største klimagassutslippene fra bygg indirekte utslipp ved produksjon av materialer og transport. Nasjonale mål for avfall fra byggenæringen handler om at byggenæringen i større grad skal bevege seg mot en sirkulær økonomi. Avfall fra byggenæringen kan ombrukes og materialgjenvinnes fremfor at det legges på deponi eller går til energigjenvinning. Dette vil kunne redusere klimagassutslippene og andre miljøproblemer.

Fakta

Sirkulær økonomi innebærer at minst mulig av materialer skal kastes som avfall, og heller holdes i et kretsløp der stadig resirkulering fører til mindre behov for å ta ut nye råvarer.

Etter [Miljøstrategi for bygg 2018-2022](#) skal "Trondheim kommune være pådriver for den sirkulære økonomien for å redusere klimagassutslipp i hele kretsløpet", ved å "kreve resirkulerte tilslag i materialer på byggene der dette er mulig, og tilrettelegge for gjenbruk på stedet fra riveprosjekter eller ombruk av byggematerialer og møbler der dette er mulig". I kommunens [avfallsplan 2017-2030](#) står det at "Trondheim kommune skal legge til rette for at minst 25 % av møbler, anleggsutstyr og lignende ved kommunal virksomhet går til ombruk", "innen 2030 skal 60 % av alt husholdningsavfall og kommunalt virksomhetsavfall gå til materialgjenvinning" og at "Trondheim kommune skal oppfylle EU-krav og nasjonale krav når det gjelder materialgjenvinning og ombruk".

Nasjonale mål for avfall fra byggenæringen handler om at byggenæringen i større grad skal bevege seg mot en sirkulær økonomi. Det er primært tre typer tiltak som kan bidra til å nå nasjonale mål for avfall i byggenæringen:

- redusere mengden generert avfall (avfallsminimering),
- økt ombruk av byggevarer og
- økt materialgjenvinning (resirkulering).

Endring i regelverket vil kunne bidra til å legge til rette for at byggenæringen reduserer klimagassutslipp og avfall der det er mulig, ved å redusere barrierer blant annet i reglene om dokumentasjon.

Konsekvenser for klima og det ytre miljø

I Trondheim kommune er det allerede en pågående prosess for å legge bedre til rette for ombruk av materialer og produkter for bygg og anlegg. Kommunen vurderer å implementere ombruk i miljøkrav for byggeprosjekter. En gjennomgang av regelverket som resulterer i å gjøre det enklere med ombruk vil få positive konsekvenser for Trondheim kommune, og kunne bidra til at kommunen reduserer ytterligere klimagassutslipp og avfall.

Økonomiske konsekvenser for kommunen

Bestemmelsene i forskrift om dokumentasjon av byggevarer gjelder kun for byggevarer som framstilles, omsettes, markedsføres, distribueres og gis bort for bruk i byggverk. Trondheim kommune benytter de brukte byggevarene kun internt i egne prosjekter. I de tilfellene hvor de ombrukte produktene ikke skifter eier, er det heller ikke å regne som omsetning.

Det er likevel flere prosesser innenfor ombruk som er kostnadsdrivende, som for eksempel demontering av bygg fremfor riving, mellomlagring, transport og resertifisering av materialer. Forslag til endring av forskrift om omsetning og dokumentasjon av produkter, ombruk av byggevarer, vil derfor ikke ha store økonomiske konsekvenser for kommunen, utover de kostnadene kommunen allerede har ved ombruk. Dersom ombruk på lengre sikt kan bli normalisert i hele næringen vil det påvirke kostnadene positivt.

Kommunedirektørens vurdering og konklusjon

Kommunedirektøren vurderer at for å nå målene i kommunens Miljøstrategi for bygg 2018-2022 og Avfallsplan 2017-2030, vil det kunne være nødvendig å sette strengere krav enn det forslaget til endringer i forskriften legger opp til. Kommunedirektøren anbefaler imidlertid at formannskapet vedtar høringsvaret.

Kommunedirektøren i Trondheim, 11.10.2021

Einar Aassved Hansen
byutviklingsdirektør

Per-Tore Støen
direktør Trondheim eiendom

Elektronisk dokumentert godkjenning uten underskrift